

ONDERNEMINGSSTRAFRECHT – *CAPITA SELECTA*
AAN DE HAND VAN RECENTE RECHTSPRAAK

ONDERNEMINGSSTRAFRECHT –
CAPITA SELECTA AAN DE HAND
VAN RECENTE RECHTSPRAAK

Patrick WAETERINCKX

*Advocaat ondernemingsstrafrecht bij de balie van Antwerpen
Praktijklector strafprocesrecht Vrije Universiteit Brussel
Geregistreerd fraude-auditor*

 INTERSENTIA

Antwerpen – Cambridge

Ondernemingsstrafrecht – *Capita selecta* aan de hand van recente rechtspraak
Patrick Waeterinckx

© 2020 Intersentia
Antwerpen – Cambridge
www.intersentia.be

ISBN 978-94-000-1124-3
D/2020/7849/37
NUR 824

Alle rechten voorbehouden. Behoudens uitdrukkelijk bij wet bepaalde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, op welke wijze ook, zonder de uitdrukkelijke voorafgaande toestemming van de uitgever.

Ondanks alle aan de samenstelling van de tekst bestede zorg, kunnen noch de auteurs noch de uitgever aansprakelijkheid aanvaarden voor eventuele schade die zou kunnen voortvloeien uit enige fout die in deze uitgave zou kunnen voorkomen.

INHOUD

Inleiding	vii
1. Cryptovaluta en het misdrijf witwassen (art. 505 Sw.) – Corr. Luik 18 januari 2018.	1
1.1. Onderzoeksvraag: “Zijn cryptomunten vermogensvoordelen die kunnen worden witgewassen?”	1
1.2. Afbakening	1
1.3. De autonomie van het strafrecht.	4
1.4. De cryptomunt als waardeerbaar vermogensvoordeel	7
1.5. Besluit – Bitcoins kunnen het voorwerp uitmaken van het witwas- misdrijf van artikel 505 Sw. en/of eruit voortkomen	11
2. Fiscale valsheid in geschriften: nieuwe inzichten i.v.m. de vraag wanneer een geschrift zich opdringt aan het openbaar vertrou- wen – Cass. 19 november 2019	15
2.1. Afbakening van de problematiek	15
2.2. Synthese constitutieve bestanddelen fiscale valsheid in geschriften	16
2.2.1. Algemeen	16
2.2.2. Aard van het misdrijf	18
2.3. Het bestreden arrest van het hof van beroep van Gent	19
2.3.1. De vervolgde feiten van fiscale valsheid in geschriften	19
2.3.2. Kort overzicht van de ‘EBA-geschiedenis’	20
A. EBA	20
B. 1ste juridisch vacuüm tussen EBA en EBA <i>bis</i>	22
C. EBA <i>bis</i>	22
D. EBA <i>ter</i>	23
E. 2de juridisch vacuüm	23
F. EBA <i>quater</i>	24
2.3.3. Het oordeel van de appelrechters	24
2.3.4. Het oordeel van het Hof van Cassatie	26
2.4. Besluit	27
2.5. ‘Uitsmijter’ – Opmerkingen i.v.m. witwassen	28

3.	Hoger beroep en ambtshalve grieven – GwH 20 november 2019, nrs. 185/2019 en 189/2019	33
3.1.	Inleiding	33
3.2.	De behandeling van de prejudiciële vragen door het Grondwettelijk Hof	36
4.	Voordeelsontneming bij witwassen en rechten van ‘derden’ – EHRM 8 oktober 2019, nr. 20319/17 en 20414/17, <i>Balsamo/San Marino</i>	39
4.1.	Feitelijke context en voorgaanden	39
4.2.	De beoordeling door het EHRM	40
4.2.1.	Relevante wettelijke bepalingen die het EHRM in acht neemt ...	40
4.2.2.	Beoordeling door het EHRM wat betreft de confiscatie ondanks vrijspraak	41
	A. Beoordeling onder artikel 7 EVRM	41
	B. Beoordeling onder artikel 6, § 2 EVRM	44
	C. Beoordeling onder artikel 1 van het 1ste Aanvullend Protocol EVRM	44
	D. Besluit	46
4.3.	Beoordeling vanuit Belgisch perspectief	47
4.3.1.	Schets van de verbeurdverklaring bij witwassen in België	47
	A. Het principe	47
	B. De verbeurdverklaring ex artikel 505, 6de en 7de lid Sw. ...	48
	C. De verbeurdverklaring ex artikel 42, 3° Sw.	48
4.3.2.	Consequenties van het rechtskarakter ‘straf’	50
4.3.3.	De rechten van derden die toch betrokken zijn geweest in de strafprocedure	52
5.	Verbeurdverklaring: Zal de vordering tot verbeurdverklaring zich moeten inpassen in de conclusieregeling in strafzaken? Zorgt het Grondwettelijk Hof voor de kentering? – Corr. Tongeren 26 november 2019	59
5.1.	Inleiding	59
5.2.	De visie van het Hof van Cassatie	60
5.3.	Zal het Grondwettelijk Hof een kentering brengen in de rechtspraak van het Hof van Cassatie?	61

INLEIDING

De lezer die een bijdrage i.v.m. het ondernemingsstrafrecht ter hand neemt, verwacht zich meestal aan zeer specifieke topics uit bv. het fiscaal, het economisch, het sociaal of het milieurecht. Hoewel deze deelgebieden natuurlijk tot de kern van het ondernemingsstrafrecht behoren, wordt de praktizijn in dat domein frequent geconfronteerd met juridische problemen uit het gemeen strafrecht en strafprocesrecht die moeten worden ingepast in de bedrijfscontext.

Vanuit mijn praktische ervaring als advocaat gespecialiseerd in ondernemingsstrafrecht heb ik voor dit boek gekozen voor een wat eigenzinnige weg, waarbij ik actuele topics heb geselecteerd die belangrijk zijn voor het ondernemingsstrafrecht hoewel zij misschien niet meteen worden geassocieerd met de 'core' ervan.

Hopelijk beleeft u als lezer evenveel plezier aan deze eigenzinnige keuze als ik tijdens het bestuderen en uitschrijven van de behandelde problematieken.

